

L'IMO OBTÉ, DE FORMA PIONERA, LA CLASSIFICACIÓ MÉS ALTA EN QUIRÒFANS D'OFTALMOLOGIA

L'àrea quirúrgica de l'Institut aconseguix la ISO 6, que equipara l'exigència en bioseguretat dels quiròfans d'oftalmologia als de cardiologia

Barcelona, 16 d'abril de 2014./ Els vuit quiròfans de l'Institut de Microcirurgia Ocular de Barcelona (IMO) acaben d'obtenir, de forma pionera, la classificació ISO 6 sobre la validació i qualificació de les sales d'ambient controlat en hospitals. Amb la nova regulació UNE 171340 d'AENOR (Associació Espanyola de Normalització i Certificació), els quiròfans oftalmològics han passat de ser considerats ISO 7 (de tipus B, per a cirurgia major ambulatoria, convencional o d'urgències) a ISO 6 (quiròfans d'alta tecnologia de tipus A, al mateix nivell que aquells en què es realitzen trasplantaments o intervencions cardíques).

L'IMO ha estat el primer centre oftalmològic a obtenir aquesta nova classificació després que el passat 5 d'abril els quiròfans de l'Institut se sotmetessin a la validació anual del Comitè Tècnic de Normalització 171 de Qualitat Ambiental en Interiors d'AENOR, que verifica el compliment dels requisits de bioseguretat en àrees quirúrgiques, i que ha servit per certificar el compromís de l'IMO amb la seguretat i benestar dels seus pacients.

Segons Marisa Jaén, responsable de l'àrea quirúrgica de l'IMO, "aquesta nova consideració implica una major exigència i uns estàndards superiors, que han de ser garantits fins i tot en aquelles cirurgies aparentment més senzilles i comunes, com les de cataractes, que no s'han de banalitzar". No obstant això, afegeix, "l'IMO ja venia complint aquestes exigències, perquè l'objectiu de l'Institut en relació a la seva àrea quirúrgica no és només evitar la transmissió d'infeccions, de les quals no s'ha donat cap cas des de la inauguració de la nova seu, el 2009, sinó també oferir el màxim confort". Algunes de les claus són, segons la responsable de l'àrea quirúrgica, "l'amplitud dels quiròfans, la seva alta dotació tècnica i els estrictes processos de treball i manteniment i higiene, un conjunt de factors que fan de l'àrea quirúrgica de l'IMO una de les més eficaços d'Europa pel que fa a resultats mèdics, a més de convertir-la en un referent internacional en seguretat i confort".

Entre les mesures bàsiques d'higiene i prevenció de l'àrea quirúrgica, es troba l'ús de vestimenta específica ("pijama" de dues peces -pantalons i casaca-, gorra, mascareta i calçat exclusiu per a quiròfan i polaines); el rentat quirúrgic per desinfectar mans i avantbraços abans d'entrar a la sala d'operacions i, un cop finalitzat el rentat, ja dins del quiròfan, la col·locació de bata i guants estèrils per començar la cirurgia. A més, és important tenir en compte que el nombre de persones que romanen en el quiròfan durant la intervenció ha de ser restringit (només les estrictament necessàries) i que cal que l'instrumental utilitzat s'hagi sotmès a un procés previ de neteja, desinfecció i esterilització, mentre que els materials d'ús exclusiu per a cada ull s'han de substituir per altres de nous després de cada intervenció.

"La cura dels detalls és tan extrema, que s'arriba a considerar l'amplitud de l'àrea de treball per impedir fregaments de l'equip quirúrgic amb superfícies -mobiliari i fins i tot entre els propis membres de l'equip-, garantint així la màxima asèpsia durant tota la intervenció", explica Marisa Jaén.

Instal·lacions i sistemes tècnics

A més, per ser una sala d'ambient controlat (aquella que precisa d'una qualitat òptima d'aire, definida per la seva concentració de partícules), cal comptar amb unes instal·lacions i tecnologia específicament dissenyades amb aquest objectiu, com un sistema de filtració amb tres etapes (partícules grans, partícules intermèdies i partícules petites). Segons Jaén, "la instal·lació apropiada dels filtres HEPA (*High Efficiency Particle Arresting*), que impedeix el pas de partícules de mida superior a 0,001...5 micres, com bacteris i fongs, és un dels aspectes primordials a tenir en compte en la validació i qualificació de les sales d'ambient controlat en centres sanitaris".

Però hi ha altres paràmetres igualment clau pel que fa a bioseguretat i que determinen la classificació d'aquestes sales, com la temperatura (que s'ha de mantenir entre els 20-24 °C) i la humitat relativa (que ha de ser del 45-55%), el control de la microbiologia ambiental per detectar i controlar la presència de microorganismes, i el control del soroll, que no ha de superar els 40 dB per respectar el confort dins de l'àrea quirúrgica. Així mateix, per garantir la bioseguretat, és imprescindible una diferència de pressió superior a 5 Pa entre l'àrea "neta" o asèptica (àrea quirúrgica) i la "bruta" o sèptica (exterior àrea quirúrgica) i verificar el sentit de l'aire per tal de comprovar que es produeix un flux de les zones "netes" cap a les zones "brutes". També cal tenir en compte que el sistema de ventilació estigui dissenyat per garantir un nombre mínim de 20 renovacions per hora i un cabal de 1.200 m³/h, cosa que permet renovar l'aire interior mitjançant l'aportació d'aire exterior, contribuint així a una millor qualitat ambiental. Finalment, és important vetllar per la "recuperació de la sala" amb un tractament de l'aire eficaç i amb el respecte d'un temps determinat entre cirurgia i cirurgia.